

НЕОБХОДИМО Е ЕЗИКОВИТЕ ГИМНАЗИИ ДА БЪДАТ ЗАЩИТЕНИ ЗАРАДИ ИМЕТО НА БЪЛГАРИЯ

ПУЛС: Кой е всъщност Валентин Караминев?

В. Караминев: Няма да си позволя да правя характеристика. Не бих могъл да кажа: аз съм честен, скромнен, трудолюбив. Вие ще ме оцените по делата. На 32 години съм, семеен, имам дъщеря в четвърти клас. Чувствам се учител, все още не съм се почувствал достатъчно директор. Самоочувствието си на директор ще получа от вас. Не мога да кажа какъв съм като ръководител, мога да кажа какъв бих желал да бъда, но едва ли има смисъл от подобни прокламации. Това, което не крия, е образованието си - специалност руска филология. Радвам се, че учениците в нашата гимназия не са настроени по политически причини срещу руски език и си дават сметка, че изучаването му е свързано не със съветска политика, а с руска култура.

ПУЛС: Как стигнахте дотук? Какво представяваше конкурсът, който трябваше да издържите?

В. Караминев: Конкурсът бе прекратяван и подновяван в продължение на две години след пенсионирането на г-н Христов. Задължително за всички кандидати бе да разработят проектпрограма за развитието на училището. Това, което предлагам интересува учениците, е дали моето предложение предвижда промени, които пряко ги засягат. В тази връзка залагам на това, което са били езиковите гимназии - гимназии за подготовка на възпитаница на висшите учебни заведения.

ПУЛС: Усетихте ли вече тежестта на короната? Обществена тайна е, че от вас се очаква да възродите името на гимназията.

В. Караминев: Моето лично мнение е, че гимназията никога не си е губила името. Показателно е, че и тази година кандидатите за нашето училище бяха най-много - 1800 ученика. Естествено неприетите деца и техните родители недоволстват, но това не означава, че е пострадало името на гимназията. Напротив, това е един вид реклама. А всъщност най-мно-

го ми тежат невероятно бедната материална база, по-бедна от тази на всички други училища, и ниската култура на поведението на учениците. Истинско удоволствие е да се разговаря с вас, но е достатъчно да вляза в съблекалните или във физкультурния салон, за да се откажа и да реша, че вашият интелектуален потенциал въобще не отговаря на елементарната битова култура. Ето защо не мога да поднова нищо, без да се страхувам, че вие ще го унищожите. От вас и от мен зависи как ще подхожда.

ПУЛС: Как си представяте гимназията след две години?

В. Караминев: След две години гимназията би трябвало да има сигурен статут, в който да бъде регламентирана от МНО като елитна. Въпреки че езиковите гимназии съществуват от толкова дълго време, никой не е посмил да използва името "елитарно образование". Вие сте лицето на средното образование в страната и е крайно време този факт да бъде признат законодателно. Гимназията трябва задължително да носи някакво име, а не безличното "за западни езици", което не е и точно. Искане ми се училището да има по-голяма библиотека и читалня, да разполага с повече пари, останалото вече е на границата на фантазията: за построяване на тенис-кортове, за закупуването на автобуси са необходими много повече от две години.

ПУЛС: Това ли е вашата мечтана професия?

В. Караминев: Да мечтаех за нея още като ученик. Удоволствие е за мене да бъда учител, а да съм и директор-експериментатор. Обявеният конкурс беше едно предизвикателство, което приех със съзнанието, че ще съм временно на този пост, докато всичко влезе в руслото си и започне да функционира нормално.

ПУЛС: Значи имате да приемате предизвикателства?

В. Караминев: Да, това ми доставя удоволствие и смятам, че всеки истински

НАЧАЛОТО

Всяко начало е трудно. Всяко начало е създаване, творчество. Изправени пред ужасяващите ни със своята белота листове, ние заставаме пред себе си и пред живота. Тях ние искаме да запълним със слово, а себе си със смисъл, за да придобем на живота си разум. Нужни са ни стимуланти, за да излезем от неговата сивота. Време е да разсеем мрака на апатията и отсъствието на духовен живот. Надяваме се, вярваме, че ще успеем. Вярата и надеждата са нашето упование. Нужна ни е и вашата подкрепа. С вашия устрем и нашите амбиции ние трябва най-сетне да напишаме верния пулс на живота. Ако не можем да решим проблемите, нека поне направим опит да ги поставим. Време е да свалим слънчевите очила. Блясъкът на слънцето може би ще ослепи непривикналите ни да гледат свободно очи. Но да посегнем ли отново към нечия чужда сянка, под която да се подслоним? Трудно ни е да прозрем в днешния ден, но нека привикнем да гледаме истината със своите очи, през своя поглед. Нека се опитаме да премерим пулса на своето ежедневие. Ще направим първата крачка неуверени, наобнадеждени. Надяваме се съдържанието на вестника да ви заинтригува. На страниците му ще се докоснем до болните проблеми на училищното ни житие, ще се постараем да ви доставим полезна информация за висшите учебни заведения у нас и в чужбина, а също така ще дадем път на вашите смели и оригинални идеи. И нека накрая взаимно да си пожелаем "На добър път!"

„ПУЛС“ е най-верният индекс за жизнения ритъм на нашата култура.
„ПУЛС“ е индексът на нашето гръзновение.

В БРОЯ:

Европейските институции

Стр. 9

Предизвикателство на свободната търговия

Стр. 9

Да си спомним за Петя Дубарова

Стр. 9

Поезия '93

Стр. 9

В памет на Златю Бояджиев

Стр. 9

умител ги обича. А това, което окончателно ме подбуди да стана директор, бяха опитите на МНО да закрие елитарните гимназии. Смятам, че всеки презво-мислещ човек, независимо дали е възпитаник на таква училище или не, трябва да знае: необходимо е езиковите гимназии да бъдат защитени заради името на България.

ПУЛС: В какво вярвате или не вярвате? С какво не можете да се примирите в човешките взаимоотношения?

В. Караминев: Никога не се замислям така философски и не приемам, че душевните качества съществуват в чист вид. Ето защо и отговорите на тези въпроси не могат да бъдат толкова конкретни. Но това, което искрено не понасям, е лицемерието.

ПУЛС: Вярвате ли, че изданието като наше-то има бъдеще?

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТО НА СВОБОДНАТА ТЪРГОВИЯ

През последните 20 години светът стана свидетел на невиджан бум в икономиките на някои източноазиатски държави. Първо Япония, последвана от Южна Корея, Сингапур, Тайван. Хонконг накарала позаспалите икономически величия - САЩ и Западна Европа да се поразвижат. Едни се стреснаха и решиха да не изостават, други подцениха азиатската инвазия, трети пък решиха да се окопаят и да не допускат чуждите нашествия и запяха "Протекционизъм". В това време ние тънехме дълбоко в калта и тези проблеми не можеха да разстроят сладкото ни потъване. Ала потъването е до време. И когато на човек започва да не му достига въздухът и да се дави, той отчаяно се захваща да шляпа с ръце и крака и да вика за помощ. Но от благодата не се излиза с плуване и ако човек не почувства поне някаква малка опора под краката си, на която да стъпи, за да се отпусне, той никога не би се измъкнал от лепкавата тиня. Затова и ние сме още далече от миа, когато ще хванем подръка нашите по-големи братчета азиатците и ще тръгнем по тяхната диря към светлото бъдеще. Дай боже икономическите грандове да приемат азиатското предизвикателство и да кажат "Сега ще е свободна търговия. Който е по-силен, той ще оцелее". Тогаво може и да има шанс пооскубаната българска икономика да се измъкне от благодата, да се поопере и да се покаже най-сетне пред света. Иначе достига ще си помръзнат в благодата, защото зимите, уви, стават по студени. Всъщност какво бихме спечелили от предизвикателството, наречено "свободна търговия"? Най-почитаният пример е САЩ. Като че ли твърде сигурен беше прославу-

ният янки и леко махна с ръка на "азъбилата" се Япония. "Тях ги смазвам, няма да смеят да си възвизнат главата отново" - така си мислеше Америка след Втората световна война. Ала двете атомни бомби в Хирошима и Нагасаки са нищо в сравнение с икономическия погром, който претърпя САЩ в следващите няколко десетилетия след края на войната. Битият трудно се отказва от целта си. Твърде скоро той пак надига глава. С това не се съобразява Америка. Япония се отказва от военната индустрия, въпреки че това е най-сочното парче от баницата. Но разви такава мощна металургична индустрия, а на тази основа - мощна автомобилна промишленост. Високи технологии, компютърна индустрия, че стигна дори и до космоса. Америка скоро отвори пазарите си, това не бе трудно. А японците тъкмо това и целяха. Заляха американския пазар с евтина продукция на средно качество. Сетне качеството се подобри, но цените все тъй си останаха ниски. И накрая слисаният американец се хвана за главата. После се намеси Южна Корея, след нея и другите, докато САЩ стана най-голямата търговска улица в света, на която всеки предлагаше своите изделия, освен американецът. А това доведе до голяма безработица, до страшна социална криза. Защо ли? Защото умният американски мениджър разбра, че трябва да сваля цената и си го изкара на работника. Намали се броят на работните места. Сетне работодателите взеха да наемат хора на непостоянна работа, тоест без социални осигуровки и допълнителни обременяващи разходи. Умно, нали? В Европа също се опариха. Франция каза: "Протекционизъм и спокоен живот!". Германия с вч-

ната си гързост да доказва своето величие реши да срещне очи в очи азиатското чудо и да отвърне на предизвикателството му. И наистина има защо. Думата "германско" се е превърнала вече в знак за качество. А на българския мениджър му се свида сърцето при мисълта за качеството и вида на българските стоки и жестоката конкуренция по западноевропейския пазар - пазар, към който устремно се насочиха както източноевропейските държави от бившия социалистически блок, така и азиатските львове. Нашият най-силен коз в тази надпревара за пазари остава цената. Същото, което изведе азиатците на върха, ще изкара и нас от калта - разбира се, ако протекционистичната политика не захлопне вратата под носа ни още преди да сме почукали на нея. Дилемата на нашия век все още не е решена. Но каквато и да е изходът от борбата между силите на протекционизма и силите на свободната търговия ясно е едно: той ще промени облика на световната икономика до неузнаваемост. В крайна сметка междинното положение, в което се намира икономиката в момента, не е решение. А дали да се върви към свободен пазар или към политика на протекционизъм върху това мислят много стопански дейци и политици, ала съм сигурен, че отговорът ще дозоволи по-голямата част от света. Каквото и да е този отговор, всеки ще бъде принуден да го приеме, защото в днешно време на гигантско стопанско обвързване е невъзможно да оцелееш сам. Дай боже и ние да имаме какво да допринесем в този нов свят.

Красимир Бакърджиев

ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИНСТИТУЦИИ

Запътили сме се към Европа, без да си даваме сметка какво ни очаква като граждани на една нова общност - общността на европейските държави. Ще бъдем ли равнопоставени със съседите ни от западната част на континента? Ще запазим ли своето национално самосъзнание и независимост? Какви предимства и недостатъци ще ни донесе евентуалното обединение? Изобщо, готови ли сме да намерим верния път, ако пред нас се изправи дилемата - за или против договора от Маастрихт? Изборът ще бъде в нашите ръце, но ние несъмнено се нуждаем от повече информация за интегративните процеси, които протичат в Европа. Такава е целта на нашата рубрика "Обединена Европа". Ние ще се опитаме да ви запознаем със структурите на Европейската общност, с идеите, които тя се стреми да превърне в реалност и ще се радваме да чуем вашите виждания по проблемите на европейската интеграция. Европейските институции са гарантите за успешното завършване на обединението. Гражданите участват в интеграцията именно чрез тези институции и преди всичко чрез избрания директно от тях в дванадесетте страни-членки Европейския парламент. Колкото по-пряко зависият професионалният и личният живот на хората от решенията на общността, толкова по-ясно изразено е желанието за включване в нея. Главните структури на ЕО са: Парламентът, Министерският съвет, Европейският съвет, Министерският съвет се състои от представители на дванадесетте национални правителства. Като орган, изразяващ волята на държавите-членки, съветът издава нареждания и разполага с прера, които в някои области дели с Европейския парламент. Решенията се вземат с квалифицирано (с предварително определен процент гласове "за") или с пълно мнозинство. Европейският парламент е вторият законодателен орган на общността. Състои се от 518 пряко избрани депутати от страните-членки. Пленарните заседания на парламента се провеждат в Страсбург. Деведнадесетте комисии, които подготвят темите и материалите за заседанията, както и фракциите на Европейския парламент заседават предимно в Брюксел. Седалището на Генералния секретариат се намира в Люксембург. Европейският съвет е основан през 1974 година и от 1987 година заседава два пъти годишно. Задачата на ЕС се състои преди всичко в даването на определена насока и тласък на политиката на общността и в уреждането на проблемите, които не са могли да бъдат решени от Министерството. Заседанията на ЕС се следят от широката общественост с голям интерес, защото от актуалните въпроси, с които той се занимава.

Светла Тодорова

ДА СИ СПОМНИМ ЗА ПЕТЯ ДУБАРОВА

Една звезда замръкна
на 4 декември 1979 година.

Един талант завърши трагично рано
своя творчески път.

Едно нежно момиче
си отиде едва
на седемнадесет години.

ПЕТЯ ДУБАРОВА

ЖЕЛАНИЕ

Понякога ми се прииска да се превърна в малко късче тебешир. Съвсем малко, почти незабележимо. Да стоя бяла като гларусово перо на гъската. Никой да не мисли за мене. Да чувствам как насълзените от вълнение глави на изпитаните ме мокрят и правят нежния ми прах още по-гъст. Аз ще целувам развълнуваните пръсти и с радост ще раздавам топлата си плът на разни формули и доказателства. Ще меря тихо пулса на всеки, който ме държи в ръката си. Ще гадая по линиите и вените на всяка длан и ще оставям бели пращинки като топъл пясък. Ще подслушвам в междучасието разни клюки за момичето, което съм била, и тихо ще се смея. И чак когато краткият ми бял живот се стопи под мокротата на гъбата, да стана същата. Тогава аз ще знам за всички много, много повече. И събрала пьстротата на толкова вълнения и млади пулсове - ще бъда най-щастливата.

24.11.1976 година

МАРИЯ РАДУЛОВА

Небето - липсващо слънце
и полет на някаква птица...
Гнездо - липсваща птица -
празнотата на нечий длани
Шепи, в които
някакво слънце е свило
гнездо.

Опитомявам мъртвата риба...
Измих я от морската сол
и я посипах с готварска.

Смъртта е паякът обесен
на собственото си въже,
а то е целият му път.

Смъртта е пясъчен часовник
начупен върху морски бряг -
роден от пясък, пясък станал.

Смъртта е писъкът на струна
в последния ѝ жизнен миг
след рижа и ръждива старост

Смъртта е болката на риба
оставена извън водата
да диша въздуха кристален.

Смъртта е нещото, което
ще плаши всеки жив човек,
докато диша и обича.

ЯНА ДВОРЕЦКА

В ръката ми лежи коте:
мъркаща топка
зеленооко
любопитство.
Дълга му извинение -
за времето,
което прекарвам
със хората.

Никога не си тръгвам
завинаги.
Само трябва да пазиш
раните от целувките,
камшиците на гъжда,
раздраните седмици,
пепелта от смеха ми,
недопушените цигари,
болката от познатите ноти
в недовършения въпрос,
нервните оправдания,
невъзможния цвят на кръвта ми,
миризмата на камъни...
Не си тръгвам завинаги.
Отивам само да утеша черните
котки,
на които хора са минали път.

I.
Една ръка, която търси
в тъмното
кибрит.
Една секунда.
Малко топлина.
И после нищо.

II.
Ключът под изтривалката го няма.
Ти си го взел.
Не съм желана вече в твоя свят.
Аз съм сама и чужда.

III.
Окапали листа... а, значи - есен.
И няма птици...
Има вятър...
Не. Не помня.
Това съм го забравила съвсем.

Тишина,
тишина,
Жаген вик.

Счупена тишина.
Порязана
писклива нота.

Ей сега
ще дойде стъкларят,
ще постави нова тишина,
ще забрани да се вика.

Тишина,
тишина.
Вик на ум.
Тишина.

В ПАМЕТ НА ЗЛАТЮ БОЯДЖИЕВ

Много пловдивчани са го срещали по улиците на града. Заг опрегрбената му фигура се е криел талантът на един от най-самобитните български художници.

Роден е в Брезово през 1903 година и носи у себе си духа на селския живот. Мотивите от селския бит заемат важно място в неговото творчество и същевременно се допълват от атмосферата на градските архитектурни пейзажи и портретния рисунок.

Галериите в нашия град пазят в себе си спомена за творчеството на Златю Бояджиев. Неговото присъствие се чувства и в творбите на съвременните художници. Изложбата, посветена на седемдесетгодишнината, му включва портрети на Златю Бояджиев, рисувани от Живка Пейчева и Димитър Киров, а също така и скулптури от Виктор Тодоров и Петър Драмов. Особен интерес представлява картината "Бараците", която обединява в една рамка портрети на тримата приятели - Васил Бараков (най-възрастен), Давид Перец (прекарал по-голямата част от живота си в Париж) и Златю Бояджиев. Централният портрет в картината е на Васил Бараков, рисуван от Златю Бояджиев. Отгъсно в по-малки размери е този на Давид Перец, рисуван отново от Златю Бояджиев, а отляво е портретът на Златю Бояджиев, рисуван от Давид Перец. Тази и още много други картини са част от постоянната експозиция в къщата-музей "Златю Бояджиев". Те носят духа на времето, в което е творил художникът, и са в състояние да пренесат и нас, зрителите, в света на изкуството.

Десислава Дачева

ДА СИ ПРЕДСТАВИМ ДЖОН ЛЕНЪН ПРЕЗ 90-ТЕ ГОДИНИ

Как щеше да живее Джон сега, какво би написал, как щяха да звучат новите му песни? Тези, а и много други въпроси си задават може би хиляди негови почитатели из целия свят, но за жалост никога няма да узнаем техния отговор.

Когато преди малко повече от десет години Джон бе убит, той беше на прага на едно от най-големите успешни "завръщания" в историята на музиката. Излезлият току-що негов албум "Double Fantasy" (първата му плоча от пет години) и сингълът му "Just Like Starting Over" му донесоха шесто място в класацията на Билборд. След смъртта му песента бързо стана вторият "1" в самостоятелната му солова кариера. "Double Fantasy" също се изкачи на върха на класациите и спечели "Грами" за албум на годината. Заедно със световната скръб по ненавременната смърт на певица растеше и легендата за Джон. Той стана не само мъченик, но и светец в очите на публиката. Дори оскърбителната биография, написана от Албърт Голдман ("Животът на Джон Ленън"), която показва певица с всички негови недостатъци, не успя да помрачи мита за Джон.

И сега, малко повече от десет години по-късно, е трудно да оценим песните на Джон, без да бъдем повлияни от мисълта, че няма да има повече негови албуми. А още по-трудно е да си представим как биха звучали новите песни на Джон. Наистина ли той е бил на прага на завръщането или след първите успехи щеше отново да предпочете уединения домашен живот, към който се стремеше толкова упорито цели пет години? Можем само да гадаем...

Завръщане в "Бийтълс"? - Едва ли. Джон винаги е бил против идеята за ново събиране на групата. През 1974 година на едно шоу в Медисън Скуеър Гардън с Елтън Джон той отказа да изпее "Imagine". По-късно обясни: "Не исках да бъда като Дийн Мартин, да правя класическите си хитове". И все пак никои не знае. "Ху" се събраха, за да опитат отново. Въпреки че Джон, Пол, Джордж и дори Ринго имат по-успешни солови кариери от Ентюисъл и Роджър Долтри, изкушението може би щеше

да стане по-силно с възрастта. Ленън и Маккартни поне отново си говореха.

Ново турне? - Трудно е да си представим Джон безделничещ, неправещ нищо. Не винаги домашното спокойствие е подходящо и полезно за творческите способности. Ако доходите му бяха намалели, той може би щеше да се съгласи на самостоятелно турне, като направи смес от старите песни на "Бийтълс" и по-новите си хрумвания. За щастие тази прогноза не звучи правдоподобно. Може би това е причината, заради която преди смъртта си Джон вдъхваше повече уважение, отколкото която и да е друга поп звезда.

Петият в "Травълинг Уилбърис"? - Джон говореше за удоволствието да пее в групата и остана добър приятел с Джордж Харисън. Може би Джон щеше да се включи в новата група на Джордж "Травълинг Уилбърис"? Но едва ли Йоко Оно би се чувствала добре като Уилбърис. Така че по-скоро Джон би реализирал сам подобен проект, като обедини около себе си свои приятели музиканти. Може би Елтън Джон, с когото Ленън записа "Whatever Gets You Thru" the Night"? Това би било един чудесен избор. Същото се отнася и за Ерик Клептън. А защо не Чък Бери или Кийт Ричърдс?

А песните на Джон? - Би ли се впуснал той във вълната на хаус музиката или рапа? Това е малко вероятно. Но много от авангардните му творби (съвместно с Йоко Оно) не биха звучали неуместно редом с днешните любимци на тийнеджърите.

Ангажирана музика? - Джон бе убит, преди тя да окаже дълбокия си ефект върху такива певци като Питър Д'Ариев, Пол Саймън, Дейвид Бърн. Интелигентността и интересите на Ленън към други култури биха понесли добре такива влияния в работата му. А идеите му за защита на социалните права и световния мир щяха да намерят място тук. Така че този път наистина остава открит.

За жалост това са само предположения. Може би някои от тях щяха да бъдат действителност днес, ако фаталният изстрел не беше прекъснал така рано живота на Джон Ленън. ▀